

Labratorium 10

Imię i nazwisko
Łukasz Sawina

Cel

Celem ćwiczenia było pogłębienie umiejętności pisania programów równoległych w środowisku OpenMP oraz umiejętność rozpoznania zależności zmiennych w programie.

Zmienne

W pierwszym zadaniu do wykonania pojawiał się program, który dla każdego wątku wykonywał pewne obliczenia na zmiennych z różnymi typami dostępu (`private`, `firstprivate`, `shared`). Niestety w programie pojawiał się problem, ponieważ równoległe działające wątki potrafiły sobie namieszać w zmiennych i wyniki były niepoprawne.

Naszym głównym zadaniem było znalezienie oraz wyeliminowanie zależności wśród zmiennych.

Pierwsza zależność jaka się pojawia w kodzie to:

```
//przed  
d_local_private = a_shared + c_firstprivate;  
  
//po  
d_local_private = a_temp + c_firstprivate;
```

W kodzie zmienna `a_shared` jest umieszczona w klauzuli `shared()`, czyli wszystkie wątki ją współdzielą. Może się pojawić sytuacja, w której jeden wątek zacznie zmieniać wartość `a_shared`, a inny wątek akurat będzie chciał na niej coś zrobić, jest to zależność RAW. Rozwiązanie tego problemu jest proste, można utworzyć przed sekcją równoległą zmienną tymczasową, która będzie posiadała początkową wartość `a_shared` i następnie przekazać ją do sekcji krytycznej. W taki sposób każdy wątek dostanie oryginalną pierwszą wartość `a_shared`, a nie z ryzykiem zmiany.

Kolejną zależnością jest działanie w pętli na zmiennej `a_shared`.

```
//przed
for(i=0;i<10;i++){
    a_shared ++;
}

//po
#pragma omp critical
for(i=0;i<10;i++){
    a_shared ++;
}
```

W trzym przypadku może pojawić się dużo problemów, dokładniej mówiąc pojawia się zależność RAW oraz WAR. Najlepiej to można zobaczyć rozpisując jak wyglądają poszczególne iteracje pętli.

```
a_shared = a_shared + 1;
a_shared = a_shared + 1;
a_shared = a_shared + 1;
a_shared = a_shared + 1;
```

Kolorem czerwonym widać zależność WAR, zielonym RAW, a niebieskim WAW. Te zależności pojawiają się wielokrotnie, w każdej iteracji pętli tak naprawdę. Najlepszym rozwiązaniem tego problemu jest dodanie sekcji krytycznej, tak aby tylko jeden wątek mógł zmieniać w danej chwili wartość `a_shared`.

W przypadku zmiennej `c_firstprivate` nie pojawiają się żadne problemy, ponieważ każdy wątek otrzyma własną kopię tej zmiennej, a wykorzystując `firstprivate()` nadajemy jej od razu wartość początkową. Problem mógłby się pojawić jednak gdybyśmy zamiast `firstprivate()` użyli `private()`. Wtedy zamiast normalnych wartości otrzymamy „Śmieci”, ponieważ zmienna `c_firstprivate` nie miałyby wartości początkowej.

W przypadku zmiennej `e_atomic` zależność jaka pojawia się w tym kodzie jest podobna do pierwszej, tutaj również mamy zmienną `shared()` i wykonujemy na niej operacje. Tym razem jednak zamiast sekcji krytycznej używamy dyrektywy `atomic`.

```
//przed
for(i=0;i<10;i++){
    e_atomic+=omp_get_thread_num();
}

//po
for(i=0;i<10;i++){
    #pragma omp atomic
    e_atomic+=omp_get_thread_num();
}
```

Ostatnia zależność pojawia się przy końcowym wypisywaniu, tutaj wyświetlamy wartości zmiennej zaraz po ich zmianie, dlatego mamy do czynienia z zależnością RAW. Do usunięcia tej zależności można wykorzystać barierę oraz sekcję krytyczną. W ten sposób poprawimy czytelność kodu oraz

gop zabezpieczymy. Bariera zapewni nam, że wszystkie obliczenia będą wykonane przed wyświetleniem.

```
//przed
{
    printf("\nw obszarze równoległym: aktualna liczba watkow %d, moj ID %d\n",
           omp_get_num_threads(), omp_get_thread_num());
    printf("\ta_shared \t= %d\n", a_shared); // RAW i WAR przez inkrementację w petli
    printf("\tb_private \t= %d\n", b_private);
    printf("\tc_firstprivate \t= %d\n", c_firstprivate);
    printf("\td_local_private = %d\n", d_local_private); // RAW zależne od a_shared
    printf("\te_atomic \t= %d\n", e_atomic); // RAW i WAR przez zwiększanie o
    omp_get_thread_num()
}
//po
#pragma omp barrier
#pragma omp critical
{
    printf("\nw obszarze równoległym: aktualna liczba watkow %d, moj ID %d\n",
           omp_get_num_threads(), omp_get_thread_num());
    printf("\ta_shared \t= %d\n", a_shared); // RAW i WAR przez inkrementację w petli
    printf("\tb_private \t= %d\n", b_private);
    printf("\tc_firstprivate \t= %d\n", c_firstprivate);
    printf("\td_local_private = %d\n", d_local_private); // RAW zależne od a_shared
    printf("\te_atomic \t= %d\n", e_atomic); // RAW i WAR przez zwiększanie o
    omp_get_thread_num()
}
```

W taki oto sposób wynikiem programu dla przykładowo 5 wątków będzie:

```
kompilator rozpoznaje dyrektywy OpenMP
przed wejściem do obszaru równoległego - nr_threads 1, thread ID 0
a_shared = 1
b_private = 2
c_firstprivate = 3
e_atomic = 5

w obszarze równoległym: aktualna liczba watkow 5, moj ID 2
a_shared = 51
b_private = 0
c_firstprivate = 23
d_local_private = 4
e_atomic = 105

w obszarze równoległym: aktualna liczba watkow 5, moj ID 1
a_shared = 51
b_private = 0
c_firstprivate = 13
d_local_private = 4
e_atomic = 105

w obszarze równoległym: aktualna liczba watkow 5, moj ID 0
a_shared = 51
b_private = 0
c_firstprivate = 3
d_local_private = 4
e_atomic = 105

w obszarze równoległym: aktualna liczba watkow 5, moj ID 4
a_shared = 51
b_private = 0
c_firstprivate = 43
d_local_private = 4
e_atomic = 105

w obszarze równoległym: aktualna liczba watkow 5, moj ID 3
a_shared = 51
b_private = 0
c_firstprivate = 33
d_local_private = 4
e_atomic = 105

po zakończeniu obszaru równoległego:
a_shared = 51
b_private = 2
c_firstprivate = 3
e_atomic = 105
```

Wartości zmiennych współdzielonych są identyczne we wszystkich wątkach oraz po zakończeniu programu.

Threadprivate

Przy pomocy `threadprivate` tworzy prywatne zmienne globalne dla wątków. W ten sposób możemy np. między sekcjami równoległymi przekazywać jakieś wartości w poszczególnych wątkach. Ma to jednak swoje minusy, ponieważ jeśli jedną sekcję równoległą wykonamy przy ilości wątków N , a drugą np. $N+3$ to te trzy dodatkowe wątki nie będą posiadały żadnej wartości w sobie. W wyniku programu będą posiadały po prostu wartość 0.

```
static int f_threadprivate;
```

```
#pragma omp threadprivate(f_threadprivate)
#pragma omp parallel default(none) shared(a_temp, a_shared, e_atomic) private(b_private)
firstprivate(c_firstprivate)
{
...
f_threadprivate = omp_get_thread_num();
```

W kodzie utworzona została zmienna statyczna `f_threadprivate`, która następnie przy pomocy dyrektywy `threadprivate()` została przekazana do sekcji równoległej. Tam przypisywane im są numery wątków.

Na końcu programu w osobnej sekcji krytycznej wyświetlane są wartości `f_threadprivate`.

```
#pragma omp parallel num_threads(8)
printf("\nf_threadprivate = %d\n", f_threadprivate);
```

Jak widać pojawia się tutaj klauzula `num_threads(8)`, która ustawia nam ilość wątków na 8, w systemie ustawione są obecnie 5 dlatego według tego co wcześniej napisałem powinny wystąpić 3 odatkowe 0.

```
po zakonczeniu obszaru rownoleglego:
a_shared      = 51
b_private     = 2
c_firstprivate = 3
e_atomic      = 105

f_threadprivate = 2
f_threadprivate = 3
f_threadprivate = 0
f_threadprivate = 0
f_threadprivate = 4
f_threadprivate = 0
f_threadprivate = 1
f_threadprivate = 0
```

I tak też się stało, pojawiają się wartości od 0-4 ponieważ mamy 5 wątków numerowanych od 0 oraz dodatkowe 3 wątki, które otrzymały wartość 0.

Task sortowanie

Kolejne zadanie polega na wykorzystaniu dyrektywy Task do tworzenia zadań, które będą wykorzystywane do sortowania tablicy. Program, który analizujemy oraz modyfikujemy wykorzystuje kilka sposobów na sortowanie tablicy. Trzy z nich wykonują się sekwencyjne: systemowe – qsort, przez scalanie, sortowanie szybkie oraz trzy z nich są wariantami równoległymi sortowania przez scalanie.

Naszym zadaniem było uzupełnienie sortowania przez scalanie w wersji równoległej z dodatkowym określeniem klauzuli *final()*.

```
if(p<r){
    poziom++;

    int q1=(p+r)/2;

#pragma omp task final( poziom>max_poziom ) default(none) firstprivate(A,p,r,q1,poziom)
    {
        if(omp_in_final())
            sortowanie_szybkie(A,p,q1);
        else
            merge_sort_openmp_2(A,p,q1,poziom);
    }

#pragma omp task final( poziom>max_poziom ) default(none) firstprivate(A,p,r,q1,poziom)
    {
        if(omp_in_final())
            sortowanie_szybkie(A,q1+1,r);
        else
            merge_sort_openmp_2(A,q1+1,r,poziom);
    }

#pragma omp taskwait

    scal(A,p,q1,r);

}

return;
```

Sortowanie to polega na dzieleniu tablicy na mniejsze, aż osiągniemy tablice jednoelementowe, które następnie będą scalane odpowiednio, aby osiągnąć posortowaną tablicę. W tym przypadku każdy z podziałów wykonywany jest w przestrzeni równoległej z dyrektywą Task, służy ona do tworzenia nowego zadania, które będzie wykonywane równoległe z programem. Jak widać pojawia się również klauzula *final()*, która określa w którym momencie ma skończyć tworzenie nowych zadań. Tutaj służy to do wykorzystania szybkiego sortowania dla mniejszych tablic. Aby sprawdzić czy w naszym zadaniu jest prawdziwy warunek *final* można wykorzystać *omp_in_final()*.

Pojawia się również dyrektywa *taskwait*, która oczekuje na zakończenie zadania, aby pójść dalej, dzięki temu pomimo wykonywania równoległe zadań, zadanie rodzic nie skończy się aż jego podzadania nie wykonają swoich czynności.

Wynikiem programu dla rozmiaru tablicy 1000:

```
podaj rozmiar tablicy:
1000
czas sortowania systemowego: 0.000332
wynik OK
czas sortowania przez scalanie: 0.000398
wynik OK
czas sortowania szybkiego: 0.000251
wynik OK
czas rownoleglego sortowania przez scalanie: 0.001967
wynik OK
czas rownoleglego sortowania przez scalanie (final): 0.000213
wynik OK
czas rownoleglego sortowania przez scalanie (nested): 0.000292
wynik OK
```

Jak widać wyniki są OK, dodatkowo możemy porównać czasy wykonania każdej z metod sortowania. Jak można zauważyć dla takiego rozmiaru tablicy osiągneliśmy całkiem spore przyspieszenie dla metody równoległej przez scalanie z final oraz nested. Niestety dla równoległej przez scalanie czas jest gorszy niż dla sekwencyjnych metod. Jest to spowodowane tym, że tworzymy zadania dla wszystkich podziałów tablic, co przy małych tablicach jest nieopłacalne. Dlatego właśnie dla wersji final oraz nested, w których określamy moment stopu podziału mamy lepszy czas, małe tablice szybciej posortujemy sekwencyjnie niż równoległe przez brak narzutu na tworzenie wątków.

```
podaj rozmiar tablicy:
10
czas sortowania systemowego: 0.000005
wynik OK
czas sortowania przez scalanie: 0.000005
wynik OK
czas sortowania szybkiego: 0.000001
wynik OK
czas rownoleglego sortowania przez scalanie: 0.001343
wynik OK
czas rownoleglego sortowania przez scalanie (final): 0.000086
wynik OK
czas rownoleglego sortowania przez scalanie (nested): 0.000044
wynik OK
```

Dobrze to widać dla małej tablicy np. 10 elementów. Sekwencyjne metody są kilku/kilkunasto krotnie lepsze od równoległych, ponieważ nie tracą czasu na tworzenie wątków.

```
podaj rozmiar tablicy:
1000000
czas sortowania systemowego: 0.127408
wynik OK
czas sortowania przez scalanie: 0.129229
wynik OK
czas sortowania szybkiego: 0.086831
wynik OK
czas rownoleglego sortowania przez scalanie: 0.065624
wynik OK
czas rownoleglego sortowania przez scalanie (final): 0.037532
wynik OK
czas rownoleglego sortowania przez scalanie (nested): 0.053503
wynik OK
```

Jak widać dla bardzo dużych tablic wykonanie równoległe jest dużo bardziej opłacalne, prawie o połowę zmniejszamy czas sortowania, a w przypadku wykorzystania final aż czterokrotnie.

Można to podsumować, że wykorzystanie zadań do sortowania jest opłacalne w przypadku dużych rozmiarów danych, ponieważ narzut na tworzenie zadań jest niwelowany przez szybkość wykonania, jednak dla małych rozmiarów tworzy nam dodatkowe problemy i opóźnienia.

Task binary search

W tym programie poszukujemy największej wartości w tablicy, ponownie pojawia się kilka metod wykonania z czego część jest równoległa a część sekwencyjna. Naszym zadaniem było napisanie równoległego szukania liniowego maksymalnej wartości z wykorzystaniem zadań Task.

```
double a_max = A[p];
double a_max_local = a_max;

#pragma omp parallel default(none) shared(a_max) firstprivate(A,p,k,a_max_local)
{

#pragma omp single
{
    int num_threads = omp_get_num_threads();
    float n = k-p+1;

    int num_tasks = 2*num_threads;
    int n_loc=ceil(n/num_tasks);

    for(int itask=0; itask<num_tasks; itask++){

        int p_task = p+itask*n_loc;
        if(p_task>k) {
            printf("Error in task decomposition! Exiting.\n");
            exit(0);
        }
        int k_task = p+(itask+1)*n_loc-1;
        if(k_task>k) k_task = k;

#pragma omp task default(none) shared(a_max,A) firstprivate(a_max_local,p_task,k_task)
        {
            a_max_local = search_max(A, p_task, k_task);

#pragma omp critical (cs_a_max)
            {
                if(a_max < a_max_local) a_max = a_max_local;
            }
        } // end task definition

    } // end loop over tasks
} // end single region
} // end parallel region

return(a_max);
```

Na początku pojawia się nowa dyrektywa `single`, służy ona do określenia obliczeń/działań, które mają zostać wykonane tylko raz przez wątki, tak aby każdy wątek nie musiał ich wykonywać, a tylko jeden z nich. Określamy w nich podział tablicy na mniejsze elementy, które będą wykonywane przez kolejne zadania. Następnie wewnątrz pętli tworzone są zadania z określonymi dostęпами do zmiennych. Zmienna `A` oraz `a_max` jest wspólna dla wszystkich wątków, a `a_max_local`, `p_task` oraz `k_task` prywatne dla każdego wątku. Przez to, że wykorzystaliśmy `firstprivate()` wartości tych zmiennych są przekazywane do lokalnych kopii w wątku. Następnie w każdym zadaniu wykonywana jest metoda `search_max()` na mniejszych tablicach.

Dodatkowym zadaniem było napisanie równoległego binarnego szukania,

```
if (level < max_level) {
    int q = (p + r) / 2;
    double a_max_1, a_max_2;

#pragma omp task final( level>max_level ) shared(a_max_1)
    {
        if(omp_in_final())
            a_max_1 = search_max(A,p,q);
        else
            a_max_1 = bin_search_max_task(A, p, q, level + 1);
    }

#pragma omp task final( level>max_level ) shared(a_max_2)
    {
        if(omp_in_final())
            a_max_2 = search_max(A,q + 1, r);
        else
            a_max_2 = bin_search_max_task(A, q + 1, r, level + 1);
    }

#pragma omp taskwait
    return (a_max_1 < a_max_2) ? a_max_2 : a_max_1;
} else {
    return bin_search_max(A, p, r);
}
```

Całość działa podobnie jak przykład sortowania przez scalanie, tutaj również każdy podział jest wykonywany w osobnym zadaniu oraz określony jest moment, kiedy ma skończyć podział przy pomocy `final()`.

Wynikiem programu jest:

```
maximal element 249999.950000
time for sequential linear search: 0.011770
maximal element 249999.950000
time for parallel linear search: 0.003175
maximal element 249999.950000
time for parallel linear search (tasks): 0.003863
maximal element 249999.950000
time for sequential binary search: 0.021816
maximal element 249999.950000
time for parallel binary search: 0.010145
```


Jak widać wszystkie metody znalazły ten sam maksymalny element, ale ważniejszy jest czas wykonania, Przy wykorzystaniu równoległych wersji otrzymujemy o ponad połowę szybszy czas wykonania.

Mnożenie macierz – wektor

Dodatkowym zadaniem było zrównoleglenie mnożenia macierzy przez wektor, jak wiemy taka operacja może być czasochłonna przez ilość operacji jakie są wykonywane. Z 4 metod udało mi się zrównoleglić 3 z nich

```
void mat_vec_row_row_decomp(double* a, double* x, double* y, int n)
{
    int i,j;

#pragma omp parallel for default(none) private(j) shared(a, n) firstprivate(y,x)
    for(i=0;i<n;i++){
        y[i]=0.0;
        for(j=0;j<n;j++){
            y[i]+=a[n*i+j]*x[j];
        }
    }
}

void mat_vec_row_col_decomp(double* a, double* x, double* y, int n)
{
    int i,j;

    for(i=0;i<n;i++){
        double temp_y = 0.0;

        #pragma omp parallel for default(none) reduction(+:temp_y) shared(a, x, n, i) private(j)
        for(j = 0; j < n; j++) {
            temp_y += a[n * i + j] * x[j];
        }
        #pragma omp critical
        y[i] = temp_y;
    }
}
```

W przypadku funkcji `mat_vec_row_row_decomp` zrównoleglamy zewnętrzną funkcję po wierszach. Zasada działania jest bardzo podobna do poprzednich labolatoriów, dlatego nie będę jej szczegółowo opisywał. Największą różnicą jest jednak sposób przekazania `x` oraz `y`, każdy wątek otrzymuje swoją prywatną kopię wskaźników `y` i `x`, ale wskaźniki te wskazują na te same obszary pamięci co oryginalne wskaźniki przed wejściem do pętli. Oznacza to, że modyfikacje danych, do których wskaźniki `y` i `x` wskazują, będą widoczne w oryginalnych danych po zakończeniu pętli.

W przypadku `mat_vec_row_col_decomp()` zrównoleglona została wewnętrzna pętla, a obliczenia są wykonywane z `reduction()`. Dzięki temu każdy wątek otrzymuje własną kopię zmiennej `temp_y`, która pod koniec pętli jest sumowana w sekcji krytycznej do odpowiedniego elementu `y`.

```

void mat_vec_col_col_decomp(double* a, double* x, double* y, int n)
{
    int i,j;
#pragma omp parallel default(none) private(i, j) shared(a, x, y, n)
    {
        double *y_local = malloc(n * sizeof(double));

#pragma omp for
        for(i = 0; i < n; i++) {
            y_local[i] = 0.0;
        }

#pragma omp for
        for(j=0;j<n;j++){
            for(i=0;i<n;i++){
                y_local[i]+=a[i+j*n]*x[j];
            }
        }

#pragma omp critical
        {
            for(i = 0; i < n; i++) {
                y[i] += y_local[i];
            }
        }
    }
}

```

W funkcji *mat_vec_col_col_decomp()* wykorzystujemy dodatkową tablicę lokalną *y_local*, w której zapisywane są lokalne sumy, a na końcu w krytycznej sekcji dodawane do odpowiedniego elementu tablicy *y*.

Wnioski

Jak widać przy wykonywaniu obliczeń równoległe trzeba zwrócić uwagę na zależności, nawet nieświadomie możemy napisać program, który będzie nam dawał dobre wyniki, jednak przy innej ilości wątków zaczną się pojawiać problemy z wynikami. Znalezienie tych zależności po zrozumieniu trzech podstawowych rodzajów RAW, WAR oraz WAW jest całkiem łatwe, jednak trzeba mieć świadomość o ich istnieniu.

Jeśli chcemy, aby zmienne przekazane do sekcji równoległej były prywatne, ale otrzymały początkową wartość możemy wykorzystać klauzulę *firstprivate()*, która tworzy lokalne kopie zmiennej i przypisuje jej początkową wartość, gdzie klauzula *private()* tworzy tylko lokalne kopie bez wartości.

Threadprivate pozwoli nam utworzyć zmienne globalne dla wątków, które będą przekazywane pomiędzy różnymi sekcjami równoległymi, jednak musimy zwrócić uwagę, czy nie zmienia się ilość wątków, ponieważ nowe wątki nie będą posiadały żadnej wartości.

Wykorzystanie zadań do wykonywania równoległe jakichś zadań jest praktyką często wykorzystywaną, dzięki temu możemy wykonać jakieś zadanie równoległe z naszym, tak aby nie zatrzymywało nam programu w oczekiwaniu na wynik. Dodatkowo możemy sterować równoległym wykonywaniem zadań i określać warunki kiedy jakaś operacja może być wykonana równoległe, a kiedy nie. W sytuacji, gdy wykonujemy kilka operacji równoległe, ale chcemy aby fragment obliczeń został wykonany tylko raz przez jeden wątek, a nie przez wszystkie możemy wykorzystać dyrektywę `single`.